
Notiser

NYHETER

Epigenetikk og aldersrelatert hukommelsessvikt

Det molekylære grunnlaget for aldersrelatert hukommelsessvikt er lite kjent. En internasjonal forskergruppe har nå undersøkt aldringsprosessen i en musemodell (Science 2010; 328: 753 – 6).

Forskerne observerte at hukommelsestap hos aldrende mus er assosiert med endret kromatinplastisitet i hippocampus. Under læring oppsto det spesifikke endringer i reguleringen av histonacetylering og tap av normal hukommelsesassosiert transkripsjon i hippocampus. Infusjon av en histondeactelyasehemmer direkte i hippocampus hos musene førte til gjenvinning av kognitiv funksjon. Resultatene tyder på at epigenetiske forandringer har betydning for synaptisk plastisitet og hukommelse. Manipulering av epigenomet kan være en mulig fremtidig terapeutisk intervensjon ved kognitiv aldring.

Enkel test kan forutsi kreftutvikling

Forskere har utviklet en enkel klinisk test til å forutsi risiko for hepatocellulært karsinom blant hepatitt B-virusbærere. Hos pasienter som er kronisk infisert med hepatitt B-virus (HBV), kan man med regelmessig ultralydundersøkelse og/eller måling av alfafetoproteinnivået oppdage cancer tidlig og redusere mortaliteten, hevder forfatterne fra Hongkong (J Clin Oncol 2010; 28: 1660 – 5).

Blant 1 000 pasienter med kronisk HBV-infeksjon ble det funnet fem faktorer som uavhengig av hverandre predikerte utvikling av hepatocellulært karsinom.

Økt væskelekkasje hos hjertestanspasienter

Intravenøs væske blir ofte gitt liberalt til overlevende etter hjertestans. Nedkjøling den første tiden har vist å gi økt overlevelse og bedret nevrologisk funksjon for denne pasientgruppen. Dyrestudier har vist at nedkjøling har gitt økt ekstravasering av væske i flere organer, inkludert hjernen.

I en randomisert blindet studie ble to ulike væskeregimer sammenliknet, og tilførsel av hypertont saltvann reduserte væskebehovet i intervensjonsgruppen signifikant. I begge gruppene ble det påvist et stort væskebehov i kjøleperioden. Liberale mengder av krystalloider medførte ikke vasogent hjerneødem vurdert med MR (Scand J Trauma Resusc Emerg Med 2010; 18: 29). Studien ble utført ved Haukeland universitetssykehus, på pasienter som overlevde bevitnet hjertestans med sannsynlig kardiogen årsak.

Øker depresjon risikoen for diabetes?

Klinisk signifikant depresjon er assosiert med økt forekomst av diabetes mellitus. Blant eldre kan depresjon også spille en rolle i utviklingen av diabetes. Det er konklusjonen i en populasjonsbasert longitudinell studie (Am J Psychiatry 2010; 167: 580 – 8).

Studien omfattet intervjuer med 4 800 tilfeldig utvalgte 55 år gamle personer. Oppfølging ble gjort etter 2,5 år og fem år, og insidensen av diabetes ble bestemt ved å spørre om deltakerne hadde fått dette diagnostisert. Ved forsøksstart ble 379 personer diagnostisert med depresjon. Risikoen for diabetes var høyere for dem med depresjon (25 av 379; 6,6 %) enn for ikke-depressive (138 av 3 142; 4,4 %), også etter justering for diabetesrisikofaktorer.

Publisert: 1. juli 2010. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 5. september 2026.